

Právní minimum pro překladatele a tlumočníky 2016/2017

Občanský zákoník – obecná část – Základní pojmy

JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

Občanské právo	Základní (obecné) odvětví soukromého práva.
Občanskoprávní poměr	Společenský poměr upravený normami občanského práva.
Subjekt poměru	Účastník poměru, nositel práv a povinností. Může jím být fyzická osoba, právnická osoba nebo stát.
Objekt poměru	Může být přímý (chování subjektů) nebo nepřímý (věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty).
Obsah poměru	Vymezení subjektivních práv a povinností účastníků
Fyzická osoba	Člověk
Právnická osoba	Organizovaný útvar, o kterém zákon stanoví, že má právní osobnost.
Právní osobnost	Způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti.
Svéprávnost	Způsobilost nabývat pro sebe vlastním právním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem (právně jednat).
Věc	Vše, co je rozdílné od osoby a slouží potřebě lidí.
Právní skutečnosti	Skutečnosti (jevy, události, jednání), se kterými je spojován vznik, změna nebo zánik občanskoprávních poměrů.
Právní jednání	Projev vůle zaměřený k dosažení právem dovoleného následku.
Zdánlivé právní jednání	Neexistující, nicotné, nulitní právní jednání.
Neplatné právní jednání	Vzniklé právní jednání, které však není způsobilé dosáhnout zamýšlené následky.
Relativně neúčinné právní jednání	Vzniklé a platné jednání, které vůči věřiteli nepůsobí účinky, neboť dlužník právně jednal pouze proto, aby věřitele krátil.
Prekluze	Zánik práva, pokud nebylo uplatněno v určité lhůtě.
Promlčení	Oslabení práva o nárok, pokud nebylo právo uplatněno v určité lhůtě.
Lhůta	Časový interval pro uplatnění práva
Nárok	Vlastnost subjektivního práva spočívající ve vymahatelnosti.
Dispozitivnost	Možnost odchylky od právní úpravy.
Zástupce	Osoba jednající jménem jiné osoby a na její účet.
Opatrovník	Zástupce ustavený soudem nebo jiným orgánem.
Plná moc	Zmocnění.